

BLOGI

Maksu- ja selvitysjärjestelmät multistuvat, mutta sinä et sitä näe

12.6.2014 • BLOGI • KIRSI RIPATTI

Suomessa toiminut pankkien välinen maksujärjestelmä (PMJ-AS) tuli tiensä päähän marraskuussa 2013. Tällöin Suomen Pankki lopetti järjestelmän kautta siirrettävien maksujen selvityksen eli clearingin. Samalla siirryimme maksujärjestelmäpalvelujemme osalta Suomessa osaksi yhtenäistä euromaksualuetta – tuttavallisemmin SEPA-aikaan. Eurooppalaisen maksujärjestelmän yhtenäisyys on tärkeä askel sisämarkkinoiden tehostamisessa.

Kehityskulku oli ilmeinen muutaman viime vuoden ajan. Vähittäismaksut siirtyivät yksi toisensa jälkeen eurooppalaiseen vähittäismaksujärjestelmään (STEP2), jota ylläpitää eurooppalaisten pankkien omistama EBA Clearing.

Kansalaisille uudistukset ovat pääsääntöisesti näkymättömiä. Kun taustatyö on tehty kunnolla ja sekä toimintavarmuus että palvelutaso ovat turvatut, niin voimme luottavaisin mielin toivottaa eurooppalaiset kumppanimme tervetulleiksi kotimaiselle finanssisektorille.

Jos erilaiset maksut, palkat ja eläkkeet nyt myöhästyvät, käännämme katsemme kansallisen järjestelmän sijaan Eurooppaan ja pohdimme, miten maksut ovatkaan siellä Euroopassa pyörähtäneet öiseen aikaan. Tämä on globalisaatiota – samaan tapaan kuin Pohjois-Norjassa pyydetty turska perataan Kaakkois-Aasiassa ennen sen päätymistä oslolaisen vähittäiskaupan pakastealtaaseen, sama tapahtuu meidän maksuillemmekin eurooppalaisessa mittakaavassa.

Suomen Pankki varmistaa edelleen yhdessä muiden eurojärjestelmän keskuspankkien kanssa, että eurooppalainen järjestelmä täyttää luotettavalle maksujärjestelmälle asetettavat vaatimukset. Kokonaan Suomen Pankki ei siis ole otettaan kotimaisesta maksuliikenteestä hellittänyt. Eurooppalainen maksujärjestelmä siirtää lisäksi katteensa eurojärjestelmän omistamassa ja operoimassa TARGET2-järjestelmässä, jonka osa TARGET2–Suomen Pankki-järjestelmä on.

Maksujärjestelmien muutosten lisäksi toinen merkittävä keskuspankkipalveluiden muutos on parhaillaan meneillään arvopaperikaupan selvityksessä. Kun TARGET-järjestelmä aikanaan keskitti euromaksamisen, nyt eurojärjestelmän toimesta rakennetaan yhteistä eurooppalaista arvopaperien selvitysalustaa (TARGET2-Securities, T2S). Tämä tuo keskuspankille kokonaan uuden tehtäväkentän finanssisektorin palveluntarjoajana.

Samanaikaisesti kun arvopaperikeskukset ulkoistavat selvitystoimintonsa yhteiselle selvitysalustalle, Suomen Pankki valmistautuu uuteen rooliinsa T2S-järjestelmän käynnistyessä kesällä 2015. Suomen arvopaperikeskus Euroclear Finland liittyy mukaan helmikuussa 2017, jolloin myös yhteisen selvitysalustan pitäisi olla täysimittaisesti käytössä.

Suomen Pankki aloitti maksujen selvityksen eli clearingin 1.9.1906 ja päätti sen 15.11.2013. Välillä ehti kulua 107 vuotta. Se on pitkä aika maksamisen historiaa. Tänä aikana on kulkenut huima määrä maksuja clearing-järjestelmän läpi. Järjestelmä kehittyi vuosien kuluessa, mutta se pysyi kansallisena ja sen toiminnallisuudet ja erityispiirteet olivat omassa hallinnassamme. Ja oimme järjestelmän ja samalla suomalaisen maksuliikkeen ilot ja surut vuosisadan ajan kotimaisen finanssisektorin kanssa. Nyt kun sekä maksu- että selvitysjärjestelmämme ovat "euroajassa", järjestelmien muutoksista päätehtään yhteisin pelisäännöin eurooppalaisten kumppaniemme kanssa.

KIRJOITTAJA

Kirsi Ripatti työskentelee maksuliikeneuvonantajana pankkitoimintaosastolla ja on jäsenenä EKPJ:n maksu- ja selvitysjärjestelmäkomiteassa.

[Kirsi.Ripatti \(at\) bof.fi](mailto:Kirsi.Ripatti@bof.fi)

AVAINSANAT:

- [Maksujärjestelmät](#)